

Sygn. akt VI Gz 201/15

POSTANOWIENIE

Dnia 30 lipca 2015 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie Wydział VI Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Barbara Frankowska (spr.)

Protokolant: asyst. sędziego Natalia Oślizło-Doskocz

po rozpoznaniu w dniu 30 lipca 2015 r. w Rzeszowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa: **M. P., G. W.**

przeciwko: **M. S.**

o zapłatę

na skutek zażalenia pozwanej na postanowienie Sądu Rejonowego w Rzeszowie V Wydziału Gospodarczego z dnia 06 lutego 2015 r. sygn. akt V GC 1260/14

postanawia:

oddalić zażalenie.

UZASADNIENIE

Pozwem złożonym w sprawie powodowie M. P. i G. W. wnieśli o zasądzenie od pozwanej M. S. solidarnie na ich rzecz kwoty 6.661,55 zł wraz z ustawowymi odsetkami i kosztami postępowania. W uzasadnieniu powodowie wskazali, iż w ramach prowadzonej działalności gospodarczej wykonali na rzecz pozwanej usługę montażu instalacji ogrzewania podłogowego i kotła gazowego naprowadzając dalej, iż dochodzili przedmiotowej należności od pozwanej w toku postępowania przed Sądem Rejonowym w Rzeszowie (sygn. akt V GC 535/13), niemniej jednak Sąd II instancji oddalił powództwo jako przedwczesne, wskazując, iż dzieło nie zostało wykonane. Powodowie wskazali, że aktualnie umowa została wykonana.

W sprzeciwie pozwana podniosła zarzut powagi rzeczy osądzonej i wniosła o odrzucenie pozwu.

Pismem z dnia 25 listopada 2014 r. powodowie zaprzeczyli jakoby powództwo korzystało z powagi rzeczy osądzonej podnosząc, iż zmianie uległy okoliczności faktyczne.

Sąd Rejonowy w Rzeszowie zaskarżonym postanowieniem odmówił odrzucenia pozwu. Sąd ten przytoczył regulacje art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c. oraz art. 366 k.p.c. wskazując, że z powagą rzeczy osądzonej mamy do czynienia, gdy spełnione są łącznie trzy przesłanki: tożsamość stron, tożsamość roszczenia (przedmiotu i podstawy sporu) oraz brak nowych okoliczności faktycznych. Zdaniem Sądu Rejonowego bezsporne jest, iż między powodami a pozwaną toczyło się już i zostało prawomocnie zakończone postępowanie dotyczące zapłaty za montaż instalacji ogrzewania podłogowego i kotła gazowego, co oznacza, iż dwie pierwsze ze wskazanych powyżej koniunktywnych przesłanek zostały spełnione. Sąd ten wskazał jednakże na fakt, iż w sprawie zakończonej pod sygn. akt V GC 535/13, Sąd II instancji oddalił powództwo jako przedwczesne w związku z niewykonaniem umowy w całości, podając dalej, że w sprawie niniejszej powodowie wskazali zmianę okoliczności – a to fakt, iż nie mają możliwości dokończyć właściwego uruchomienia

instalacji z przyczyn od nich niezależnych a pozwana nie współpracuje z nimi w celu ostatecznego oddania jej do użytku. Z uwagi na powyższe w ocenie Sądu Rejonowego nie wystąpiła powaga rzeczy osądzonej jako ujemna przesłanka procesowa, dlatego też Sąd ten na podstawie art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c. odmówił odrzucenia pozwu.

Pozwana w zażaleniu na powyższe postanowienie wniosła o jego zmianę poprzez orzeczenie o odrzuceniu pozwu, ewentualnie uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie wniosku o odrzucenie pozwu do ponownego rozpoznania. Zaskarżonemu postanowieniu zarzuciła naruszenie przepisów prawa procesowego tj. art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c. w zw. z 366 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie, a w konsekwencji nieodrzućenie pozwu w sytuacji gdy sprawa została już prawomocnie osądzona. W uzasadnieniu wskazała, że powodowie nie kontaktowali się z nią ani też nie zjawili u niej celem dokończenia instalacji a pozwana w dalszym ciągu oczekuje na zakończenie wszystkich prac związanych z instalacją ogrzewania podłogowego. Pozwana podkreśliła, iż w sprawie nie nastąpiła zmiana okoliczności faktycznych.

W odpowiedzi na zażalenie powodowie wniesli o jego oddalenie i zasądzenie od pozwanej na ich rzecz solidarnie kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Zażalenie pozwanej nie zasługuje na uwzględnienie.

Odrzucenie pozwu jest decyzją Sądu odmawiającą merytorycznego rozpatrywania sprawy z przyczyn procesowych. Decyzja taka staje się obligatoryjna w każdym przypadku, w którym od samego początku istnieje brak określonych dodatnich przesłanek procesowych, bądź też zachodzą ujemne przesłanki procesowe, określone w art. 199 k.p.c., art. 1099 k.p.c. i art. 1124 § 3 k.p.c.. Jedną z przyczyn odrzucenia pozwu wskazanych przez powyższe przepisy jest powaga rzeczy osądzonej. Stosownie bowiem do dyspozycji art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c., sąd odrzuci pozew, jeżeli o to samo roszczenie pomiędzy tymi samymi stronami sprawa została już prawomocnie osądzona. Powaga rzeczy osądzonej zachodzi zatem w wypadkach, gdy zapadło już prawomocne rozstrzygnięcie dotyczące tego samego przedmiotu postępowania, które toczyło się między tymi samymi stronami. Jak trafnie zauważył Sąd Rejonowy, do uznania, że sprawa została prawomocnie osądzona, a więc, że istnieją podstawy do odrzucenia nowego pozwu, nie wystarcza samo stwierdzenie, że w obydwu sprawach chodzi o to samo roszczenie i że identyczne są strony obydwu procesów, mimo bowiem identyczności stron i dochodzonego roszczenia stan rzeczy osądzonej nie występuje, jeżeli uległy zmianie okoliczności, których istnienie było przyczyną oddalenia pierwszego powództwa, a więc jeżeli roszczenie stało się w świetle nowego stanu faktycznego uzasadnione.

Instytucja odrzucenia pozwu zamyka powodowi możliwość przedstawienia sądowi powszechnemu swojego roszczenia w celu uzyskania ochrony sądowej. Ponieważ musi ona uwzględniać zagwarantowane w art. 45 ust. 1 Konstytucji RP prawo obywatela do sądu, jej stosowanie wymaga zastosowania wykładni zawężającej. To z kolei przy ocenie dopuszczalności drogi sądowej wymaga kierowania się domniemaniem jej dopuszczalności (por. M. M. (red. Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz do art. 199 LexPolonica: 3929247). W świetle art. 366 k.p.c. powagą rzeczy osądzonej objęte jest to, co w związku z podstawą sporu stanowiło przedmiot rozstrzygnięcia. Jak podkreśla się w literaturze (por. Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz, Postępowanie rozpoznawcze. red. T. Ereciński, LexisNexis, Warszawa 2012, tom II, s.145) uwzględniając treść art. 187§1 pkt 1 oraz art. 321 §1 i art. 325 k.p.c. należy przyjąć, że przedmiot ten determinowany jest treścią przytoczonego w pozwie żądania w powiązaniu z uzasadniającym je zespołem okoliczności.

Istnieją przesłanki powodujące zgaśnięcie powagi rzeczy osądzonej - należą do nich takie sytuacje jak wypadek, w którym nowe okoliczności nie zostały jeszcze stwierdzone innym, nowym prawomocnym orzeczeniem, lecz wymagają ustalenia przez sąd w danym procesie, w którym bada się zarzut rzeczy osądzonej; mimo bowiem identyczności stron i dochodzonego roszczenia stan rzeczy osądzonej nie występuje, jeżeli uległy zmianie okoliczności, których istnienie było przyczyną oddalenia pierwotnego powództwa (wyrok SN z 18 kwietnia 1980 r., IV CR 85/80, LexPolonica nr

296479, OSNC 1980, nr 11, poz. 214; uchwała SN z 8 maja 1990 r., III CZP 20/90, LexPolonica nr 302231, OSNC 1991, nr 1, poz. 6).

Jak prawidłowo ustalił Sąd Rejonowy, przyczyną ostatecznego oddalenia powództwa w sprawie V GC 535/13 upr (VI Ga 31/14), toczącej się pomiędzy tymi samymi stronami jak i o to samo roszczenie, była jego przedwczesność bowiem przedmiot umowy o dzieło zawartej między stronami nie został ostatecznie dokończony. W niniejszej sprawie powodowie powołali się jednak na okoliczności nowe, które w ich ocenie powodują zgaśnięcie powagi rzeczy osądzonej.

Słuszna jest także argumentacja Sądu Rejonowego, iż w niniejszej sprawie powodowie wskazując zmianę okoliczności – fakt, iż nie mają możliwości dokończyć właściwego uruchomienia instalacji z przyczyn od nich niezależnych a pozwana nie współpracuje z nimi w celu ostatecznego oddania jej do użytku, wykazali nowe okoliczności faktyczne, powodując, że nie wystąpiła powaga rzeczy osądzonej jako ujemna przesłanka procesowa. Podkreślić bowiem należy, że akcent położony w pozwie złożonym w niniejszej sprawie na nowe okoliczności faktyczne spowodował, iż nie można stwierdzić, że aktualny stan faktyczny został osądzony w sprawie prowadzonej pod sygn. akt V GC 535/13 upr.

Podkreślić należy, iż na obecnym etapie postępowania Sąd Okręgowy badając niniejszą sprawę nie jest uprawnionym do merytorycznej oceny zasadności żądań powodów podlega to bowiem ocenie Sądu Rejonowego w ostatecznym rozstrzygnięciu, po przeprowadzeniu postępowania dowodowego. Na obecnym etapie sprawy Sąd Okręgowy (podobnie jak wcześniej Sąd Rejonowy) ma za zadanie ocenić czy w przedmiotowej sprawie zachodzą nowe okoliczności pozwalające na dalsze prowadzenie sprawy, co oznacza, że zobligowany jest do merytorycznego zbadania okoliczności podanych przez powodów pod kątem ich ewentualnych różnic względem stanu faktycznego ustalonego w poprzedniej sprawie prowadzonej między stronami. Sąd Okręgowy nie ma wątpliwości, iż w niniejszej sprawie takie różnice zachodzą. Obecnie powodowie żądają ochrony swoich praw w związku z zaktualizowaniem się okoliczności uzasadniających żądanie zapłaty za wykonanie umowy. W tej sytuacji nie sposób odmówić powodom prawa do poddania ich sprawy pod osąd z powołaniem na wyrok Sądu II instancji wydany w poprzedniej sprawie nie uwzględniający powyższych okoliczności. Zaznaczyć jednak należy, że powyższe nie przesądza o zasadności powództwa, którego ocena zostanie dokonana w orzeczeniu końcowym w oparciu o całokształt okoliczności sprawy, w tym nowe okoliczności powołane przez powodów.

Trafnie zważył Sąd Rejonowy, iż oddalenie powództwa jako przedwczesnego, nie odbiera stronie możliwości ponownego dochodzenia swych praw na drodze sądowej, w sytuacji gdy skutek zmiany okoliczności roszczenie to stać się mogło wymagalne. W tym świetle uznać należało, iż zgodnie z art. 199 § 2 k.p.c. a contrario żądanie odrzucenia pozwu nie zasługuje na uwzględnienie.

Mając powyższe na uwadze, zażalenie podlegało oddaleniu na podstawie przepisu art. 385 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c. O kosztach postępowania zażaleniowego Sąd Rejonowy rozstrzygnie w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie (art. 108 § 1 k.p.c.).